

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 240/2022-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Michalom Ferčákom, Bernolákova 29, Topoľčany, proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 6Co/221/2017 z 18. apríla 2018 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 7Cdo/41/2020 z 29. apríla 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. júla 2020 domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“). Tiež navrhol napadnuté rozhodnutia zrušiť, priznať mu finančné zadosťučinenie 5 000 eur a tiež náhradu trov konania. Navrhol aj odklad vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí.

II.

Skutkové východiská

2. Manželstvo strán sporu bolo rozvedené a po rozvode sa bývalí manželia na vyporiadaní BSM nedohodli. Okresný súd na návrh žalobkyne rozsudkom č. k. 6C/480/2012 zo 7. júla 2017 BSM vyporiadal. Z majetku, ktorý sa mal vyporiadať, boli sporné tri položky. Kým okresný súd zahrnul hodnotu obchodného podielu v spoločnosti s ručením obmedzeným do vyporiadania a vychádzal

prítom z jeho stavu ku dňu zániku manželstva, no zároveň z cenových relácií v čase rozhodovania podľa znaleckého posudku, tak sťažovateľ celkom odmietal tento podiel zohľadniť, a to s argumentáciou, že do BSM nepatrí, nenadobudol ho z prostriedkov z BSM, ale od svojho príbuzného a podiel navyše nemá žiadnu hodnotu. Druhá sporná položka sa týkala živnosti sťažovateľa, ktorej čisté obchodné imanie súd ako majetkovú hodnotu zohľadnil, kým sťažovateľ namietal, že ide o jeho živobytie, ktorého podstata ho predurčuje nebyť súčasťou masy BSM určenej na vypořádanie. Ako tretia sporná položka boli okresným súdom zohľadnené investície do rodinného domu sťažovateľa. Kým sťažovateľ namietal, že do jeho rodinného domu neinvestoval zo spoločných prostriedkov a že právo nepriznáva relevanciu hodnote zrekonštruovaného rodinného domu, okresný súd odôvodnil túto položku tak, že do vypořádania ani nesledoval zahrnúť hodnotu nehnuteľnosti, ale hodnotu znalecky zistených investícií s tým, že sťažovateľ nepreukázal, že by prostriedky použité na investovanie do domu nepochádzali zo spoločného majetku.

3. Okresný súd určil, že do BSM patria hnuťelné veci, finančné prostriedky v peňažnom ústave a všeobecná hodnota obchodného imania sťažovateľa. Do výlučného vlastníctva sťažovateľa prikázal hnuťelné veci v hodnote 1 721 eur, finančné prostriedky, všeobecnú hodnotu obchodného podielu a všeobecnú hodnotu čistého obchodného imania 32 396,01 eur. Do výlučného vlastníctva žalobkyne prikázal ostatné veci v hodnote 90 eur. Na úplne finančné vyrovnanie po zohľadnení investícií do rodinného domu sťažovateľa ho zaviazal zaplatiť žalobkyňi 39 372,55 eur.

4. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že (i) okresný súd vyhodnotil dôkazy v jeho neprospech, (ii) okresný súd svedecké výpovede považoval za účelové, aj napriek tomu, že ich hodnovernosť strany nenamietali, (iii) modernizáciu domu zabezpečil z finančných prostriedkov starých rodičov, ako aj svojich rodičov, (iv) okresný súd veci patriace do BSM pridelil do výlučného vlastníctva žalobkyne, (v) sťažovateľ nedisponuje s finančnými prostriedkami v okresným súdom určenej výške, (vi) veci v BSM sú tvorené prostriedkami bežnej potreby, ktoré môže žalobkyňa v domácnosti využiť, a sťažovateľ je ochotný jej ich vydať.

5. Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil prvoinštančný rozsudok, stotožniac sa so skutkovým a právnym záverom okresného súdu. Na zdôraznenie doplnil, že v konaní nebolo jednoznačne preukázané, že by sťažovateľovi finančné prostriedky na investície do rodinného domu poskytli starí rodičia, ako aj rodičia v ním tvrdenom rozsahu a takým spôsobom, ako ich sťažovateľ vo svojej výpovedi uvádzal. Vo vzťahu k obchodnému podielu bol krajský súd toho názoru, že ak manželia alebo jeden z nich nadobudne za trvania manželstva a z prostriedkov patriacich do BSM obchodný podiel v spoločnosti, stane sa takto získaný majetok zo zákona súčasťou BSM, a teda predmetom vypořádania podľa § 149 ods. 3 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Čo a týka ocenenia obchodného podielu patriaceho do BSM, krajský súd zotrval na zaužívanej praxi a vychádzal z jeho stavu v dobe zániku BSM, avšak z cenových relácií platných v dobe vypořádania, pričom sa pridržel hodnoty zistenej znaleckým dokazovaním.

6. Sťažovateľ proti rozsudku krajského súdu podal dovolanie, v ktorom namietal, že mu súdy nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a že rozsudok krajského súdu závisel od vyriešenia právnej

otázky, pri ktorej riešení sa sudy odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho sudu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Tiež uviedol, že (i) nevynaložil na nadobudnutie obchodného podielu prostriedky z BSM, (ii) sudy nesprávne vychádzali z hodnoty čistého obchodného imania podnikateľského subjektu, (iii) sudy sa nevysporiadali s námietkou, že obchodné imanie nepatrí do BSM, pretože ho využíva na svoje živobytie, (iv) znalecké posudky odporujú doterajšej rozhodovacej praxi, (v) krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (sp. zn. 6MCdo/10/2011, 8Cdo/180/2014, 1MCdo/12/2011) a (vi) sudy nesprávne interpretovali § 150 OZ. Najvyšší súd žiadal o odklad vykonateľnosti rozsudku krajského súdu.

7. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľa v časti, v ktorej namietal vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako neprípustné a v časti, v ktorej namietal nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako neodôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

III.

Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ v kontinuite so svojou argumentáciou pred všeobecnými súdmi v ústavnej sťažnosti namietal, že (i) s hodnotou hnutelných vecí nesúhlasí, pretože ju považuje za neprimeranú, (ii) obchodný podiel v spoločnosti nemá hodnotu, pretože spoločnosť činnosť nevyvíjala a podiel nadobudol od svojho bratranca bez vynaloženia finančných prostriedkov, (iii) na rekonštrukciu jeho nehnuteľností nebola použitá súdom zistená finančná čiastka zo spoločných prostriedkov, (iv) znalec vychádzal zo všeobecnej hodnoty stavebných prác, (v) súd nesprávne zahrnul do masy BSM hodnotu podnikateľského majetku, hoci tento mal byť podľa § 143 OZ ex lege z BSM vylúčený, (vi) sudy nesprávne interpretovali § 150 OZ, pretože pri investíciách do rodinného domu nevychádzali zo skutočne vynaložených investícií, a (vii) je proti nemu nezákonné vedená exekúcia už takmer dva roky, čo znižuje dôveryhodnosť osoby sťažovateľa. Podľa jeho názoru napadnuté rozhodnutia spočívajú v nesprávnom právnom posúdení veci a najvyšší súd sa odklonil od jeho vlastnej rozhodovacej činnosti (sp. zn. 2Cdo/168/2005 a R 27/2007). Napadnuté rozhodnutia označil za arbitrárne.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

IV.1. K namietanému porušeniu uplatnených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu:

9. V prípadoch uplatnenia dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku spôsobilého zabezpečiť ochranu práv sťažovateľa, následne však odmietnutého dovolacím súdom pre neprípustnosť je lehota pre podanie sťažnosti v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu (IV. ÚS 481/2011, I. ÚS 276/2010, III. ÚS 227/2010).

10. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade,

že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve.

11. Sťažovateľ podal proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie, ktorého obsah sa argumentačne významne prekrýva s ústavnou sťažnosťou a o dovolaní najvyšší súd aj rozhodol. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť s výnimkou skutkovej zložky sťažnostnej argumentácie (najvyšší súd nie je skutkovým súdom; § 442 CSP) v časti namietaného porušenia uplatnených práv rozsudkom krajského súdu odmietol v súlade s princípom subsidiarity podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci.

12. Sťažovateľ namietal aj selektívny prístup krajského súdu pri dokazovaní. Ústavný súd v tejto časti posudzoval napadnutý rozsudok v spojení s rozsudkom okresného súdu. Napriec všetkým položkám, ktoré súdy pri vysporiadaní BSM zohľadnili, sťažovateľ namieta vykonané dokazovanie, ktorého výsledkom mal byť podľa neho vyslovený záver, že o nadobudnuté hodnoty sa pričínil sám a z vlastných prostriedkov.

13. V civilnom sporovom konaní sa uplatňuje prejednacia zásada. Strana má jednak povinnosť tvrdenia a tiež dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana sporu, ktorá tieto povinnosti nesplnila. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana sporu nesplní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že v spore neboli preukázané jej tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech.

14. Dôkazné bremeno o vylúčení veci z BSM zaťažuje v preskúmvanej veci tú stranu sporu, ktorá tvrdí, že vec nadobudnutá počas trvania manželstva nepatrí do BSM, že peňažné sumy preukázateľne vynakladané za trvania manželstva na jej oddelený majetok boli výlučne jej prostriedky. Pri cene vecí možno vychádzať zo zhodných tvrdení strán sporu. Ak sa strany sporu nedohodnú, musí ju určiť súd spravidla s využitím znalca. Aj keď súdne konanie o vyporiadanie BSM je návrhové, súd je viazaný len tým, že podľa návrhu má vyporiadanie vykonať, nie však aj tým, ako to má podľa návrhu urobiť.

15. Ak by aj sťažovateľ tvrdil, že na rekonštrukciu domu boli vynaložené finančné prostriedky v nižšej sume, ako ktoré zohľadnili súdy nižších inštancií pri postupe podľa § 150 OZ, v zmysle už uvedeného zaťažovala sťažovateľa povinnosť preukázať svoje tvrdenia.

16. Na základe výsledkov súdom prvej inštancie vykonaného dokazovania, ktoré odvolací súd označil za správne, nemožno považovať za arbitrárny záver, že zistený skutkový stav odôvodňoval, aby súdy nižších inštancií konštatovali, že sťažovateľ v uvedených smeroch svoje skutkové tvrdenia nepreukázal.

17. Ako už bolo uvedené, za stavu, ak v konaní o vyporiadanie niektorá zo strán tvrdí, že niektoré veci do vyporiadania nepatria, musí toto svoje tvrdenie preukázať hodnoverným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti. Dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje stranu, ktorá tvrdí, že konkrétna vec alebo právo do vyporiadania nepatrí. Inak platí zásada, že veci existujúce za trvania

manželstva strán patria do BSM a treba ich vyporiadať. Sťažovateľ ako jediný spoločník spoločnosti, v ktorej pôsobil v čase zániku manželstva, nepredložil súdu dôkaz, že by obchodný podiel v danej spoločnosti nadobudol zo svojich výlučných prostriedkov, a preto súdy správne vychádzali z uvedenej zákonnej zásady (§ 143 OZ) a odvolací súd mohol konštatovať, že daný obchodný podiel patrí do masy BSM.

18. V súvislosti so spochybňovaním správnosti skutkových zistení a spôsobu vyhodnotenia dôkazov odvolacím súdom ústavný súd na tomto mieste poukazuje na skutkové a právne závery súdov nižšej inštancie, ktoré považovali na základe vykonaného dokazovania za jednoznačne preukázané, že sťažovateľ nadobudol obchodný podiel počas manželstva a jeho hodnota bola správne určená vykonaným znaleckým dokazovaním v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu. Sťažovateľ návrh na doplnenie dokazovania nepodal.

19. Aj pri osobitostiach konania o vyporiadanie BSM (*iudicium duplex*) išlo o konanie, v ktorom bolo na účastníkoch konania, aby svoje procesné pozície obhájili nielen tvrdeniami, ale aj priliehavými a presvedčivými dôkazmi. Ústavný súd nezistil, že by krajský súd v spojení s okresným súdom pristúpili k zisťovaniu skutkového stavu ústavne neudržateľným prístupom, preto v časti ústavnej sťažnosti spochybňujúcej proces dokazovania a zisťovania skutkového stavu ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

IV.2. K namietanému porušeniu uplatnených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

20. Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, či nie sú arbitrárne, resp. svojvoľné s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07).

21. Úlohou ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (I. ÚS 19/02).

22. Postup v súdnom konaní, zisťovanie a hodnotenie skutkového stavu, výklad iných než ústavných predpisov a ich aplikácia sú pri riešení konkrétnych prípadov záležitosťou všeobecných súdov. Ústavnému súdu preto neprislúcha posudzovať zákonnosť vydaných súdnych rozhodnutí za predpokladu, že nimi nebolo porušené ústavou zaručené právo či sloboda. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 70/08). Čoho si je sťažovateľ vedomý, keďže uvedené spomenul aj v podanej ústavnej sťažnosti.

23. Sťažovateľ dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP odvodzoval od dokazovania a nedostatočne zisteného skutkového stavu vecí súdov. Odhliadnuc od skutočnosti, že dovolací súd nie je súdom skutkovým, je dôležité k tejto časti dovolania uviesť, že najvyšší súd nevezhliadol dôvod na konštatovanie extrémnych rozporov medzi dôkazmi a z nich vyvedenými skutkovými stavmi, ale ani na excesy v rámci hodnotenia dôkazov. Podľa najvyššieho súdu nebol dôvod na opatrenie proti krajskému súdu, ak sťažovateľ nepredložil žiaden dôkaz na preukázanie, že obchodný podiel v danej spoločnosti nadobudol zo svojich výlučných prostriedkov nepatriacich do BSM, a preto krajský súd vychádzal z toho, že daný obchodný podiel patrí do masy BSM. K logickému vyvedeniu záveru k jednej z najzásadnejších námietok sťažovateľa (namietanie hodnoty podielu na podnikaní) ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľ bol jediným spoločníkom, čo prispelo k zrelativizovaniu jeho argumentácie o pôvode prostriedkov z iných zdrojov, pričom súčasne jednoznačne pôvod prostriedkov od svojich príbuzných bez pochybností nepreukázal. Najvyšší súd v súlade s procesnými pravidlami nekonštatoval nedostatočnosť odôvodnenia, pre ktorú malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces pri ustáľovaní hodnoty vecí patriacich do BSM, ak ich podiel na celkovej mase BSM bol vo vzťahu k zložke z podnikania a investíciám značne nízky. Niet dôvodu označovať výsledok procesu zisťovania hodnoty vecí za arbitrárny, ak všeobecný súd konštatoval, že pri určení hodnoty hnuiteľných vecí postupoval tak, že ju určil voľnou úvahou a priklonil sa k zostatkovým hodnotám jednotlivých vecí uvedených žalobkyňou, ak sťažovateľ v tomto smere dôkazy neprodukoval.

24. Sťažovateľ dovolaním namietal aj právne posúdenie vecí podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP a následne v ústavnej sťažnosti kritizoval, že najvyšší súd sa v tejto časti s dovolaním nevysporiadal. Sťažovateľ pri položke obchodného podielu vytkol odklon krajského súdu od rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 3Cdo/1/2014.

25. Závery najvyššieho súdu o neidentifikovaní takéhoto odklonu a o odobrení zohľadnenia obchodného podielu na účely vysporiadania BSM nemožno považovať za arbitrárne. Obchodný podiel spoločnosti (s. r. o) nadobudnutý manželmi alebo jedným z nich za trvania manželstva a z prostriedkov patriacich do BSM predstavuje majetok (hodnotu), ktorý sa v rámci konania o vyporiadanie BSM vyporiadava (R 27/2007). V sťažovateľom uvedenom prípade ale ide o odlišnú skutkovú a právnu situáciu, pretože toto rozhodnutie sa týka živnostenského podnikania, nie spoločníka obchodnej spoločnosti. Najvyššiemu súdu nemožno z ústavného hľadiska vytknúť, ak bez možnosti ovplyvniť skutkový stav zistený nižšími súdmi aproboval zahrnutie všeobecnej hodnoty obchodného podielu na účely vyporiadania BSM (porov. 2Cdo/168/2005). Ústavne akceptovateľným je aj priklonenie sa k hodnote podielu zistenej odborníkom (znaleckým posudkom) podľa jeho stavu ku dňu zániku manželstva, no podľa cenových relácií v čase vyporiadania. V tomto smere nebolo rozhodujúce, aké náklady boli spojené so získaním obchodného podielu, a námietku sťažovateľa vystihuje najvyšší súd v bode 37 odôvodnenia: *«Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1. mája 2007, sp. zn. 2 Cdo 168/2008 bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 3/2007 ako R 27/2007, ZSP 34/2007) a podľa ktorého: „1. Ak manželia alebo jeden z nich za trvania manželstva a z prostriedkov patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov nadobudne obchodný podiel v spoločnosti s ručením obmedzeným, takto získaný majetok (hodnota obchodného podielu) sa zo zákona stane súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré možno vyporiadať v rámci konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov podľa ustanovenia*

§ 149 ods. 3 OZ. 2. Súd rozhodujúci o vyporiadaní obchodného podielu neprikazuje hodnotu obchodného podielu, ale obchodný podiel, ktorý môže byť prikázaný len spoločníkovi obchodnej spoločnosti. “ Z cit. rozhodnutia vyplýva, že obchodný podiel v s.r.o. bude patriť do BSM, ak jeden z manželov nadobudol obchodný podiel počas trvania manželstva a ak bol obchodný podiel nadobudnutý aspoň z časti zo spoločných prostriedkov (tzv. spoločné peniaze). Tieto spoločné prostriedky sa pretransformovali do obchodného podielu v s.r.o. a do BSM patrí len majetková hodnota obchodného podielu v s.r.o. Ak dôjde k rozvodu manželov a následnému vyporiadaniu BSM, súd rozhodujúci o vyporiadaní BSM zvyčajne prikazuje obchodný podiel v s.r.o. len tomu manželovi, ktorý bol/je spoločníkom obchodnej spoločnosti. Cena obchodného podielu by mala byť stanovená tzv. obvyklou cenou».

26. Sťažovateľ ďalej namietal nesprávne závery najvyššieho súdu aj v časti posúdenia dovolania proti rozsudku krajského súdu vo vzťahu k investíciám do rodinného domu, konkrétne, že v jeho veci sa vychádzalo z ceny vecí a prác vložených do majetku v jeho výlučnom vlastníctve (rekonštrukcia domu). Najvyšší súd sa vyrovnal s touto dovolacou námietkou. Konajúce súdy postupovali v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou, keď na základe znaleckého posudku okresný súd zistil, že výška investícií strán sporu vložených do rekonštrukcie domu, vlastnícky patriaceho sťažovateľovi, počas trvania manželstva od 12. júna 1999 do 25. júla 2011 bola 49 505,92 eur. Vzhľadom na to, že obe strany sporu tvrdili, že materiál na krov rodinného domu a hospodársku budovu mal sťažovateľ už pred uzatvorením manželstva, túto zložku súdy neprehliadli s jej vyčíslením na 3 066,82 eur. Výška investícií strán sporu do rekonštrukcie domu tak bola 46 439,10 eur. Z uvedeného vyplýva, že všeobecné súdy nevychádzali z východiskovej hodnoty nehnuteľností (ako tvrdil sťažovateľ), ale zo znaleckého posudku, ktorý určil cenu vecí a prác vložených do nehnuteľností v čase, keď boli vynaložené, teda hodnoty vynaloženej zo spoločných prostriedkov na výlučný majetok sťažovateľa. V prípade, ak by sťažovateľ tvrdil, že na rekonštrukciu domu boli vynaložené finančné prostriedky v nižšej sume, ako ktoré zohľadnili všeobecné súdy pri aplikácii § 150 OZ, mal možnosť predkladať tvrdenia a na ich preukázanie dôkazy (porov. uznesenie najvyššieho súdu č. k. 22Cdo/2263/2005).

27. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je zrejmé, ktoré skutkové tvrdenia strán považovali všeobecné súdy za rozhodné pre vyporiadanie BSM. Sťažovateľ v konaní pred všeobecnými súdmi nepreukázal, že na svoj oddelený majetok vynaložil jeho výlučné finančné prostriedky. Odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov odpovedá na všetky podstatné tvrdenia a námietky sťažovateľa. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Z ústavnoprávneho hľadiska preto nemožno konštatovať porušenie referenčných noriem a spochybňovať závery napadnutých rozhodnutí.

28. Za zjavne neopodstatnenú považuje ústavný súd ústavnú sťažnosť, kedy uplatnené námietky nie sú spôsobilé spochybniť ústavnosť napadnutých rozhodnutí. Tak je to aj v tomto prípade. Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

29. Keďže ústavný súd vylúčil z ústavnoprávneho prieskumu namietané porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, nebol dôvod na vyvodenie záveru o porušení ani vo vzťahu k ostatným referenčným normám čl. 47 ods. 3, čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu. Bez právneho významu potom bolo aj rozhodovanie o návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. apríla 2022

Peter Straka
predseda senátu